

ΣΤΕ 1449/2015 [Απόρριψη αιτήματος της "ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε." για την έγκριση παρέκκλισης για την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων]

Περίληψη

-Για την ανέγερση κατοικιών, γραφείων, αποθηκών και κτισμάτων εργοστασίων που εξυπηρετούν την εκμετάλλευση και την επεξεργασία των μεταλλευμάτων και χωροθετούνται εντός του μεταλλευτικού χώρου απαιτείται άδεια της πολεοδομικής αρχής, η οποία, σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 161 παρ. 2 του Μεταλλευτικού Κώδικα χορηγείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης πολεοδομικής νομοθεσίας. Και ναι μεν ορίζεται ότι οι άδειες αυτές «δύνανται» να χορηγούνται και κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων για τις εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές, ωστόσο η διατύπωση αυτή δεν έχει την έννοια ότι καθιερώνει διακριτική ευχέρεια της πολεοδομικής αρχής να χορηγεί ή όχι την παρέκκλιση, αλλά εισάγει δέσμια αρμοδιότητα αυτής να εγκρίνει την παρέκκλιση, στις περιπτώσεις που η θέση, τα ειδικά χαρακτηριστικά και η αναγκαιότητα των εγκαταστάσεων αυτών για την εξυπηρέτηση της μεταλλευτικής δραστηριότητας τεκμηριώνεται με τις αρμοδίως χορηγηθείσες αποφάσεις περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων και των σχετικών τεχνικών μελετών του έργου και, σε περίπτωση κατασκευής εγκαταστάσεων εργοστασίου, με την, κατ' άρθρο 158 του Μεταλλευτικού Κώδικα, άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η κατασκευή κτιρίων προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις και προδιαγραφές της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης, που αποτελεί σκοπό δημόσιας ωφέλειας.

-Καταργήθηκαν οι προβλεπόμενες παρεκκλίσεις για τις εκτός σχεδίου βιομηχανικές εγκαταστάσεις στις ρυθμιζόμενες περιπτώσεις και όχι η ειδική διάταξη του Μεταλλευτικού Κώδικα όταν αφορά σε εγκαταστάσεις μεταλλείων που χωροθετούνται εντός μεταλλευτικής παραχώρησης, οι οποίες διέπονται αποκλειστικά, όσον αφορά στους όρους και τις προϋποθέσεις αδειοδοτήσεώς τους, από τις διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα.

Πρόεδρος: Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Εισηγητής: Π. Καρλή

Δικηγόροι: Ελ. Τροβά, Π. Αθανασούλης

Βασικές σκέψεις

1. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 5129/9.7.2013 πράξεως της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα της ήδη αιτούσας εταιρίας "ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε." για την έγκριση παρέκκλισης για την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας εμπλουτισμού στη θέση «Σκουριές» του Δήμου Αριστοτέλη Χαλκιδικής.
2. Επειδή, η υπό κρίση αίτηση ακυρώσεως, η οποία στρέφεται κατά πράξεως που απορρίπτει αίτημα χορηγήσεως παρεκκλίσεως από τις πολεοδομικές διατάξεις για την κατασκευή εργοστασίου εμπλουτισμού μεταλλευμάτων, αρμοδίως εισάγεται ενώπιον του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας καθ' όσον πρόκειται για πράξη εκδοθείσα κατ' εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας (πρβλ. ΣτΕ 2488/2013, 2952/2006).
3. Επειδή, η αιτούσα με δήλωση της πληρεξουσίας δικηγόρου της στο ακροατήριο παραιτήθηκε από τον λόγο ακυρώσεως περί αναρμοδιότητας του οργάνου που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Συνεπώς, η υπό κρίση αίτηση αποβαίνει εξεταστέα μόνον ως προς τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως του δικογράφου της αιτήσεως.
4. Επειδή, από τη διάταξη του άρθρου 18 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά την οποία «ειδικοί νόμοι ρυθμίζουν τα της ιδιοκτησίας και διαθέσεως των μεταλλείων», συνάγεται ότι λόγω της ιδιαίτερης σημασίας της εκμετάλλευσης των μεταλλείων για την εθνική οικονομία και της ειδικής προστασίας που επιφυλάσσεται, για το λόγο αυτό, σε αυτά, καταλείπεται στο νομοθέτη πλήρης ευχέρεια προς ρύθμιση των επί των μεταλλείων δικαιωμάτων (βλ. ΣτΕ 4157/1984, ΣτΕ 363/1998). Κατ' εφαρμογή της συνταγματικής αυτής διατάξεως με το ν.δ. 210/1973 περί Μεταλλευτικού Κώδικος (Α' 277) θεσπίσθηκαν ειδικές ρυθμίσεις για τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων επί των μεταλλείων και προβλέφθηκαν υποχρεώσεις, αλλά και ευρείες εξουσίες του μεταλλιοκτήτη προς το σκοπό της εξασφάλισης της εκμετάλλευσης του μεταλλείου, ο οποίος χαρακτηρίσθηκε ρητώς με το άρθρο 102 του διατάγματος αυτού ως σκοπός δημοσίας ωφέλειας, συνιστάμενος στην αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου της χώρας. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ο διαχωρισμός του δικαιώματος κυριότητας επί του εδάφους από το δικαίωμα επί του μεταλλείου, το οποίο δύναται το Δημόσιο να παραχωρήσει σε ιδιώτη συστήνοντας υπέρ αυτού το αυτοτελές εμπράγματο δικαίωμα της μεταλλιοκτησίας (άρθρα 3, 59 και 65). Η μεταλλιοκτησία συνεπάγεται το αποκλειστικό, και χρονικά περιορισμένο, δικαίωμα του μεταλλιοκτήτη να ερευνά, να εξορύσσει και να εκμεταλλεύεται όλα τα μεταλλευτικά ορυκτά που βρίσκονται εντός του παραχωρηθέντος χώρου, πάνω ή κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, εκτελώντας τις απαραίτητες για την εκμετάλλευση

- εργασίες και συναφή έργα και κατασκευάζοντας τις αναγκαίες επιφανειακές και υπόγειες εγκαταστάσεις (άρθρο 67), καθώς και να ζητά την αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών εδαφικών εκτάσεων εντός ή εκτός του μεταλλευτικού χώρου για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης ή την σύσταση εμπραγμάτων επ' αυτών δικαιωμάτων (άρθρο 128 επ.), όταν δεν είναι δυνατή η απόκτησή τους με άλλο τρόπο (πρβλ. ΣτΕ 2518/2013). Στο πλαίσιο αυτό με τις διατάξεις των άρθρων 158 και 161 του Μεταλλευτικού Κώδικα ορίστηκαν ειδικότερα τα εξής: «1. Διά την εγκατάστασιν μηχανημάτων πάσης φύσεως εξυπηρετούντων τας ανάγκας εκμεταλλεύσεως των μεταλλείων και επεξεργασίας των εκ τούτων παραγομένων μεταλλευμάτων δι' εφαρμογής μηχανικών, χημικών, θερμικών ή μεταλλουργικών μεθόδων, περιλαμβανομένων και των διά την εγκατάστασιν τούτων απαιτούμενων τεχνικών έργων (βάθρων, Silos κ.λπ.), ως και διά την κατασκευήν αποθηκών εκρηκτικών υλών, απαιτείται άδεια, χορηγούμενη υπό της Υπηρεσίας Μεταλλείων της αρμοδίας Περιφερειακής Διοικήσεως επί τη υποβολή σχετικής αιτήσεως συνοδευομένης υπό: α) τοπογραφικού σχεδιαγράμματος ... β) τεχνικής εκθέσεως περί της σκοπιμότητος της κατασκευής του έργου, των εγκατασταθησομένων μηχανημάτων, της λειτουργίας τούτων κ.λπ. γ) υπευθύνου δηλώσεως του εκπονήσαντος την μελέτην μηχανικού ... περί της αρτιότητος ταύτης. δ) υπευθύνου δηλώσεως του αναλαβόντος την επίβλεψιν εκτελέσεως του έργου μηχανικού περί ευθύνης αυτού δια την ασφαλή κατασκευήν τούτου. ε) ...» (άρθρο 158) και «1. Αι κατά τας κειμένας διατάξεις απαιτούμεναι άδειαι ανεγέρσεως κατοικιών, γραφείων, αποθηκών και κτισμάτων εργοστασίων εξυπηρετούντων την εκμετάλλευσιν και επεξεργασίαν των μεταλλευμάτων, χορηγούνται υπό των αρμοδίων πολεοδομικών γραφείων, μη απαιτούμενης προς τούτο ετέρας αδειάς ή εγκρίσεως οιασδήποτε άλλης δημοσίας αρχής. 2. Αι κατά την προηγουμένην παράγραφον άδειαι δύνανται να χορηγώνται και κατά παρέκκλισιν των διατάξεων του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού, εφ' όσον χορηγούνται δια περιοχάς κειμένας εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων» (άρθρο 161). Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (υπ' αριθμ.ΥΑ Δ7/Α/οικ.12050/2223/2011 απόφαση ΥφΠΕ.Κ.Α ΦΕΚ Β' 1227/2011) ορίστηκε ότι: "α) Μεταλλευτικοί χώροι είναι, οι χώροι για τους οποίους έχουν χορηγηθεί Προκαταρκτικά Δικαιώματα Μεταλλιοκτησίας (Άδειες Μεταλλευτικών Ερευνών), οι Παραχωρήσεις Μεταλλείων, οι Άδειες Εξόρυξης, οι Παραχωρήσεις Μεταλλείων με Φιρμάνια, τα Δημόσια Μεταλλεία, οι Ερευνητέες από το Δημόσιο Περιοχές, τα Γεωθερμικά Πεδία, και αυτοί που χαρακτηρίζονται από την κείμενη νομοθεσία".
5. Επειδή εξάλλου, στο άρθρο 2 παρ. 12 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.Ο.Κ. ν. 4067/2012 Α' 79) ορίζεται ότι: " Γήπεδο είναι η συνεχόμενη έκταση γης που αποτελεί αυτοτελές και ενιαίο ακίνητο και ανήκει σε έναν ή σε περισσότερους κυρίου εξ αδιαιρέτου, σε περιοχή εκτός εγκεκριμένου

σχεδίου", στο δε άρθρο 1 παρ. 1 του π.δ/τος της 24/31-5-1985 (Δ' 270), όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 3212/2003 (Α' 308), προβλέπεται ότι: «Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων, κωμών και οικισμών ..., που καθορίστηκαν με το από 6.10.1978 π.δ/γμα ... ως ισχύει τροποποιούνται ως εξής: 1. α. Ελάχιστο εμβαδόν γηπέδου 4.000 τετραγωνικά μέτρα και πρόσωπο σε κοινόχρηστο δρόμο είκοσι πέντε (25) μέτρα. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου που αφορά στο ελάχιστο πρόσωπο δεν ισχύει για την ανέγερση κτιρίων των άρθρων 2 και 3, εφόσον εξυπηρετούνται από αγροτικούς ή δασικούς δρόμους, καθώς και ορειβατικών καταφυγίων, η ανέγερση των οποίων επιτρέπεται και σε γήπεδα που εξυπηρετούνται αποκλειστικά από μονοπάτια.....14. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης που καθορίζονται με τις προηγούμενες παραγράφους εφαρμόζονται, εφόσον στα επόμενα άρθρα δεν ορίζεται άλλως, για κάθε κατηγορία κτιρίων». Περαιτέρω, στο άρθρο 4 του ίδιου π.δ/τος καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί δομήσεως των γηπέδων, κατά κανόνα και κατά παρέκκλιση, για την ανέγερση βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε γήπεδα εκτός σχεδίου, όπως ελάχιστες αποστάσεις των κτιρίων ή εγκαταστάσεων από τα όρια του γηπέδου, μέγιστο ποσοστό καλύψεως, μέγιστος αριθμός ορόφων, συντελεστής δόμησης του γηπέδου (παρ. 5) ύψος κτιρίου (παρ. 6), στην δε παράγραφο 10 του άρθρου αυτού, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του από 13.8.1986 π.δ/τος (Δ' 660) προβλέπεται ότι: «10. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται και για εγκαταστάσεις μεταλλείων ή λατομείων με τις εξής τροποποιήσεις: Ο μέγιστος αριθμός ορόφων των κτιρίων αυτών ορίζεται σε 4 και το μέγιστο ύψος σε 14,50 μέτρα. Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται η καθ' ύψος υπέρβαση για την ανέγερση νέων εγκαταστάσεων μεταλλείων ή λατομείων όταν η υπέρβαση αυτή είναι αναγκαία για την τοποθέτηση ή για διέξοδο υψηλών μηχανημάτων ή όταν ανεγείρονται αποθήκες κατακόρυφου τύπου (SILOS). Επίσης κατά παρέκκλιση επιτρέπεται η αύξηση του αριθμού των ορόφων και του ύψους για την ανέγερση νέων εγκαταστάσεων μεταλλείων ή και λατομείων όταν η υπέρβαση αυτή επιβάλλεται από τη φύση της εκάστοτε απαιτούμενης παραγωγικής διαδικασίας. Οι ανωτέρω παρεκκλίσεις εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μετά από γνώμη του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και γνώμη του αρμοδίου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (και ήδη με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα άρθρα 6 παρ. 6 περ. β' του ν. 2503/1997, Α' 107 και 280 παρ. 1 του ν. 3852/2010, Α' 87). Τέλος, με τον ν. 3982/2011 (Α' 143) εισήχθησαν νέες ρυθμίσεις στα ζητήματα της αδειοδότησης των επαγγελματικών, βιομηχανικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων και της δημιουργίας βιομηχανικών περιοχών προς το σκοπό της επιτάχυνσης και απλοποίησης των διαδικασιών,

προβλέφθηκε δε ότι από τις ρυθμίσεις των διατάξεων των άρθρων 17 έως 40 του Δεύτερου Μέρους του νόμου για την απλοποίηση της αδειοδότησης των βιομηχανικών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων εξαιρούνται "Οι μηχανολογικές εγκαταστάσεις για την εξόρυξη, επεξεργασία μεταλλευτικών και λατομικών προϊόντων, όταν η επεξεργασία γίνεται εντός του μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου και η άδεια λειτουργίας χορηγείται σύμφωνα με το ν.δ. 210/1973 (Α' 277) και το ν. 1428/1984 (Α' 43), όπως ισχύει" (άρθρο 18 παρ.3 περ.θ'), ενώ στο Τρίτο Μέρος του νόμου αυτού προβλέφθηκε ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για την ίδρυση και λειτουργία Επιχειρηματικών Πάρκων και ορίσθηκε, εν όψει των ρυθμίσεων αυτών, ότι καταργούνται οι παρεκκλίσεις στους όρους δόμησης που προβλέπονται για την εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση βιομηχανικών εγκαταστάσεων κατά το άρθρο 4 του π.δ/τος της 24/32-5-1985, πλην της παρέκκλισης ύψους (άρθρο 64 παρ. 2).

6. Επειδή, από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι για την ανέγερση κατοικιών, γραφείων, αποθηκών και κτισμάτων εργοστασίων που εξυπηρετούν την εκμετάλλευση και την επεξεργασία των μεταλλευμάτων και χωροθετούνται εντός του μεταλλευτικού χώρου απαιτείται άδεια της πολεοδομικής αρχής, η οποία, σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 161 παρ. 2 του Μεταλλευτικού Κώδικα χορηγείται κατά παρέκκλιση των διατάξεων της κείμενης πολεοδομικής νομοθεσίας. Και να μεν ορίζεται ότι οι άδειες αυτές «δύνανται» να χορηγούνται και κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων για τις εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές, ωστόσο η διατύπωση αυτή δεν έχει την έννοια ότι καθιερώνει διακριτική ευχέρεια της πολεοδομικής αρχής να χορηγεί ή όχι την παρέκκλιση, αλλά εισάγει δέσμια αρμοδιότητα αυτής να εγκρίνει την παρέκκλιση, στις περιπτώσεις που η θέση, τα ειδικά χαρακτηριστικά και η αναγκαιότητα των εγκαταστάσεων αυτών για την εξυπηρέτηση της μεταλλευτικής δραστηριότητας τεκμηριώνεται με τις αρμοδίως χορηγηθείσες αποφάσεις περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων και των σχετικών τεχνικών μελετών του έργου και, σε περίπτωση κατασκευής εγκαταστάσεων εργοστασίου, με την, κατ' άρθρο 158 του Μεταλλευτικού Κώδικα, άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η κατασκευή κτιρίων προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις και προδιαγραφές της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης, που αποτελεί σκοπό δημόσιας ωφέλειας. Εκ τούτων παρέπεται ότι, ενόψει ανεγέρσεως βιομηχανικών μονάδων και λοιπών υποστηρικτικών της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων χωροθετημένων εντός, και όχι εκτός, της μεταλλευτικής παραχώρησης κατ' εφαρμογή της ειδικής διατάξεως του άρθρου 161 παρ. 2 του Μεταλλευτικού Κώδικα δεν ισχύουν οι περί γηπέδων και περί αρτιότητας και οικοδομησιμότητας αυτών διατάξεις των άρθρων 2 παρ.12 του Ν.Ο.Κ. και 1 παρ.1α του π.δ/τος της 24/31-5-1985, καθόσον το ελάχιστο πρόσωπο του γηπέδου επί κοινοχρήστου οδού αφορά την

εκτός σχεδίου πόλεως δόμηση αυτοτελών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και όχι την δόμηση εντός του μεταλλευτικού χώρου, δηλαδή εντός της περιοχής που εντοπίζεται το μεταλλευτικό κοίτασμα, ενώ ιδιοκτησιακά δικαιώματα τρίτων επί εδαφικών τμημάτων (νησίδων) εντός μεν της μεταλλευτικής παραχώρησης εκτός όμως των ορίων του χώρου που προορίζεται για δόμηση δεν επηρεάζουν αυτήν, εφόσον κατά τον Μεταλλευτικό Κώδικα είναι δυνατή ακόμη και η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών εδαφικών εκτάσεων εντός του μεταλλευτικού χώρου για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης ή η σύσταση εμπραγμάτων επ' αυτών δικαιωμάτων, όταν δεν είναι δυνατή η απόκτησή τους με άλλο τρόπο. Περαιτέρω, η ειδική διάταξη του άρθρου 161 παρ.2 του Μεταλλευτικού Κώδικα, που προβλέπει τη χορήγηση παρεκκλίσεων από τις εκάστοτε ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις δεν καταργήθηκε με το άρθρο 64 παρ. 2 του ν. 3982/2011. Και τούτο διότι με το τελευταίο αυτό άρθρο καταργήθηκαν οι προβλεπόμενες στο άρθρο 4 του π.δ/τος της 24/32-5-1985 παρεκκλίσεις για τις εκτός σχεδίου βιομηχανικές εγκαταστάσεις στις ρυθμιζόμενες από τον νόμο αυτό περιπτώσεις και όχι η, κατά τα ανωτέρω, ειδική διάταξη του Μεταλλευτικού Κώδικα όταν αφορά σε εγκαταστάσεις μεταλλείων που χωροθετούνται εντός μεταλλευτικής παραχώρησης, οι οποίες εξάλλου εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του εν λόγω νόμου και διέπονται αποκλειστικά, όσον αφορά στους όρους και τις προϋποθέσεις αδειοδοτήσεώς τους, από τις διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα.

7. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως προκύπτουν τα εξής: Με την υπ' αριθμ. 201745/26.7.2011 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Πολιτισμού και Τουρισμού εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την αξιοποίηση των μεταλλείων Κασσάνδρας και την περιβαλλοντική αποκατάσταση των προγενέστερων εκμεταλλεύσεων προς υλοποίηση της υποχρέωσης, που η αιτούσα ανώνυμη εταιρία ανέλαβε δυνάμει της κυρωθείσης με το άρθρο 52 του ν. 3220/2004 συμβάσεως με το Ελληνικό Δημόσιο. Το σχέδιο εκμετάλλευσης περιλαμβάνει την εκμετάλλευση των κοιτασμάτων Ολυμπιάδας, Σκουριών και Μαύρων Πετρών-Μαντέμ Λάκκου μετά των συνωδών έργων και υποστηρικτών μονάδων. Ειδικότερα, όσον αφορά στο υπόεργο Σκουριών, προβλέπεται επιφανειακή και υπόγεια εκμετάλλευση, κατασκευή εργοστασίου εμπλουτισμού, δημιουργία χώρου απόθεσης αδρανών εξορυκτικών αποβλήτων και λοιπά συνωδά έργα, όπως αυτά εξειδικεύονται στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τα σχέδια και διαγράμματα του σχετικού παραρτήματος. Περαιτέρω, με την υπ' αριθμ. Δ8-Α/Φ.7.49.13/2809/349/10.2.2012 απόφαση της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υ.Π.Ε.Κ.Α. εγκρίθηκε η τεχνική μελέτη του συγκεκριμένου υποέργου, η οποία περιλαμβάνει τους γενικούς και ειδικούς

όρους εκμετάλλευσης του μεταλλείου Σκουριών μετά των κύριων και δευτερευουσών εγκαταστάσεων αυτού, περιλαμβανομένων των έργων εξόρυξης-μεταφοράς-επεξεργασίας μεταλλεύματος και διαχείρισης εξορυκτικών αποβλήτων εντός των παραχωρήσεων μεταλλείων (Π.Μ.) με αριθμούς 3, 20, 38, 39 και 40, και καθορίζει τα όρια των εργοταξίων, έργων και εγκαταστάσεων, όπως αυτά αποτυπώνονται στα σχέδια ε.α-1 και ε.α-2 της συνημμένης μελέτης. Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκαν τα Προσαρτήματα 1 «Μελέτη Κύριας Οδού Πρόσβασης Μεταλλείου Σκουριών» και 2 «Τεχνική Μελέτη Κατασκευής Ελικοειδούς Κεκλιμένου (Ράμπας) και Φρέατος Υπογείου Μεταλλείου Σκουριών», ενώ με την υπ' αριθμ.

Δ8-Α/Φ.7.49.13/4005/665/12.4.2013 απόφαση της ίδιας ως άνω Διεύθυνσης εγκρίθηκε και το Προσάρτημα 4 «Τεχνική Μελέτη Μονάδας Εμπλουτισμού» και με την υπ' αριθμ. Δ8/Γ/Φ.12.7/9452/1794/ 13.5.2013 απόφαση χορηγήθηκε η άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού για την εν λόγω μονάδα. Εξ άλλου, με την υπ' αριθμ. 7633/29.3.2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης παραχωρήθηκαν στην αιτούσα εταιρεία, κατά χρήση και κυριότητα, τμήματα δημοσίου δάσους στις θέσεις «Σκουριές» και «Μαντέμ Λάκκου» για τις ανάγκες υλοποίησης του έργου αξιοποίησης των μεταλλείων Κασσάνδρας. Εν όψει των ανωτέρω εγκρίσεων και αδειών, η αιτούσα προέβη στην έναρξη εργασιών στη θέση «Σκουριές» προς διαμόρφωση του μεταλλείου, των οδών πρόσβασης και λοιπών υποδομών, καθώς και για την εγκατάσταση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού. Υπέβαλε δε και αίτηση για τη χορήγηση άδειας δόμησης των κτιριακών εγκαταστάσεων του εργοστασίου εμπλουτισμού ενώπιον της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας του Δήμου Αριστοτέλη, η οποία όμως, με το με υπ' αριθμ. 242/15.3.2013 έγγραφό της, διαπίστωσε ελλείψεις στον υποβληθέντα φάκελο, μεταξύ των οποίων, η προηγούμενη έκδοση έγκρισης παρέκκλισης ως προς το ύψος των κτιρίων κατά το άρθρο 4 του π.δ/τος της 24/31-5-1985 και τίτλοι ιδιοκτησίας για τα τμήματα μη δασικού χαρακτήρα που εμπίπτουν στην δασική έκταση που παραχωρήθηκε για τις ανάγκες κατασκευής των εγκαταστάσεων του εργοστασίου εμπλουτισμού στη θέση «Σκουριές» και εξαιρέθηκαν για το λόγο αυτό με την προαναφερθείσα απόφαση παραχώρησης. Ενόψει τούτου, η αιτούσα υπέβαλε στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης τις από 3.4.2013 και 16.4.2013 αιτήσεις, με τις οποίες ζήτησε να της χορηγηθεί παρέκκλιση ως προς το ύψος των κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας εμπλουτισμού, συνυποβάλλοντας, μεταξύ άλλων, την υπ' αριθμ.

Δ8/Γ/Φ.12.7/10271/1828/9.5.2012 γνωμοδότηση της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υ.ΠΕ.Κ.Α. με τα συνημμένα σε αυτή διαγράμματα και υπόμνημα προσδιορισμού ύψους, την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, την απόφαση παραχώρησης δάσους, καθώς και

τοπογραφικό διάγραμμα δόμησης, στο οποίο εμφανίζονται και οι εκτάσεις ιδιοκτησίας τρίτων εντός του ορίου της παραχωρηθείσης εκτάσεως αλλά εκτός της δομούμενης επιφάνειας που καταλαμβάνουν οι κτιριακές εγκαταστάσεις, με την ένδειξη «προς αγορά». Ακολούθως, η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με το υπ' αριθμ. 3016/21.5.2013 έγγραφό της, ζήτησε να της υποβληθούν δεόντως συντεταγμένα τοπογραφικά διαγράμματα των δύο γηπέδων (Π.Μ.3 και 38), στα οποία θα απεικονίζονται οι κτιριακές και πάσης φύσεως εγκαταστάσεις για τις ζητούμενες παρεκκλίσεις, διευκρίνισε ότι τα γήπεδα αυτά, στα οποία θα εκδοθούν άδειες δόμησης, θα πρέπει να είναι άρτια και οικοδομήσιμα κατά τα οριζόμενα στο π.δ/γμα της 24.5.1985, δηλαδή να έχουν πρόσωπο τουλάχιστον 25 μ. σε κοινόχρηστο δρόμο, καθώς και να υπάρχουν αντίστοιχα ιδιοκτησιακά δικαιώματα ή δικαιώματα χρήσεως, ενώ επεσήμανε ότι απαιτείται συμπλήρωση του φακέλου των δικαιολογητικών (φωτογραφίες, οδοιπορικό σκαρίφημα, εξέταση εναλλακτικών ως προς το ύψος κ.λπ.). Η αιτούσα εταιρία, με την υπ' αριθμ. 1890/7.6.2013 επιστολή της προς τον Γενικό Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Κ.Α., αντέκρουσε τα διαλαμβανόμενα στο ανωτέρω έγγραφο, ισχυριζόμενη ότι ο φάκελός της ήταν πλήρης. Με αφορμή το ως άνω έγγραφο, το οποίο διαβιβάσθηκε στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, η τελευταία αυτή υπηρεσία με τα με αρ. πρωτ. 4446/12.6.2013 και 4611/19.6.2011 έγγραφά της προς τον Γενικό Γραμματέα Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος και τη Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών (Ο.Κ.Κ.) του Υ.Π.Ε.Κ.Α. ζήτησε διευκρινίσεις ως προς την έννοια του γηπέδου στην μεταλλευτική περιοχή όπου πρόκειται να δραστηριοποιηθεί η αιτούσα βάσει των προαναφερθεισών εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων και τεχνικών μελετών, καθώς και ως προς το εφαρμοστέο πολεοδομικό καθεστώς. Με το υπ' αριθμ. 37882/3.7.2013 έγγραφό της η Διεύθυνση Ο.Κ.Κ. του Υ.Π.Ε.Κ.Α. επεσήμανε ότι εφ' όσον ζητείται η κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων για μεταλλείο, αυτές θα πρέπει να ελέγχονται σύμφωνα με τις πολεοδομικές διατάξεις, στις οποίες υπάγονται η έννοια του γηπέδου του άρθρου 12 παρ. 2 του ν. 4067/2012 και οι όροι δόμησης του από 24.5.1985 π.δ/τος, λαμβάνοντας υπόψη και τις σχετικές μελέτες που εγκρίνονται από αρμόδιους για την εγκατάσταση του μεταλλείου φορείς. Κατ' εκτίμηση του ανωτέρω εγγράφου, καθώς και των με αρ. πρωτ. 14370/11.3.2013 και 17173/19.3.2013 εγγράφων της ίδιας ως άνω υπηρεσίας, εκδοθέντων κατόπιν σχετικών ερωτημάτων του Τμήματος Πολεοδομίας του Δήμου Αριστοτέλη, σύμφωνα με τα οποία οι όροι δόμησης για εγκαταστάσεις μεταλλείων, καθώς και οι παρεκκλίσεις αυτών καθορίζονται στο άρθρο 4 του π.δ/τος της 24.5.1985, όπως ισχύει μετά την εφαρμογή του άρθρου 64 παρ. 2 του ν. 3982/2011, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Κεντρικής Μακεδονίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης προέβη στην έκδοση της

προσβαλλόμενης πράξεως, με την οποία απορρίφθηκε το αίτημα της ήδη αιτούσας για την έγκριση παρέκκλισης για την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας εμπλουτισμού, με την αιτιολογία ότι: "...1.Ο ορισμός του γηπέδου καθορίζεται σαφώς στην παρ.12 του άρθρου 2 του ν. 4067/12 (ΝΟΚ) σύμφωνα με το οποίο "Γήπεδο είναι η συνεχόμενη έκταση γης που αποτελεί αυτοτελές και ενιαίο ακίνητο και ανήκει σε έναν ή σε περισσότερους κυρίους εξ αδιαίρετου, σε περιοχή εκτός εγκεκριμένου σχεδίου" σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρ.1 του π.δ./24-5-1985 (ΦΕΚ -270Δ) σύμφωνα με το οποίο απαιτείται "...πρόσωπο σε κοινόχρηστο δρόμο εικοσιπέντε (25)μέτρα". 2. Οι όροι δόμησης- και οι παρεκκλίσεις αυτών-για τις εγκαταστάσεις μεταλλείων ή λατομείων, καθορίζονται από το άρθρο 4 του "Βιομηχανικές εγκαταστάσεις" του π.δ/24-5-85 (ΦΕΚ-270Δ) όπως ισχύει σήμερα, μετά την εφαρμογή της παρ.2 άρθρ. 64 του Ν.3982/11 (ΦΕΚ 143 Α/17-6-11). Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και από τον έλεγχο των στοιχείων του φακέλου σας... όπως και το περιεχόμενο του με Α.Π. 1890/7-6-2013 εγγράφου σας..., προκύπτει ότι η έκταση στην οποία αιτείστε την ανέγερση βιομηχανικών κτιρίων, δεν έχει τις προϋποθέσεις των άρθρων 2 του ν. 4067/12 και άρθρ.1 του π.δ./24-5-85 ώστε να μπορεί να σας χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία. Ύστερα από τα παραπάνω σας επιστρέφουμε το φάκελο του θέματος". Κατά της πράξεως αυτής η αιτούσα άσκησε την από 24-9-2013 ιεραρχική προσφυγή στο Υ.Π.Ε.Κ.Α., η οποία τεκμαίρεται ότι απορρίφθηκε σιωπηρώς, από την πάροδο ενός μηνός από την υποβολή της, και η οποία είναι επιβεβαιωτική της ήδη προσβαλλομένης αρνήσεως.

8. Επειδή, από τα ανωτέρω παρατιθέμενα πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι η αιτούσα ζήτησε να της χορηγηθεί καθ' ύψος παρέκκλιση προς το σκοπό της κατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων του εργοστασίου εμπλουτισμού μεταλλευμάτων, συνυποβάλλοντας, μεταξύ άλλων, το υπ' αριθμ. Δ8/Γ/Φ.12.7/10271/1828/9.5.2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υ.Π.Ε.Κ.Α., με το οποίο η υπηρεσία αυτή συνηγορεί στην έκδοση της απαιτούμενης οικοδομικής άδειας για την ανέγερση των κτιριακών υποδομών του εργοστασίου εμπλουτισμού στις Σκουριές, κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, καθ' όσον οι εγκαταστάσεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για τις ανάγκες της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης και βρίσκονται εντός των μεταλλευτικών παραχωρήσεων 3 και 38 και εκτός σχεδίου, αναλυτικά διαγράμματα διάταξης όλων των κτιρίων, όπου απεικονίζονται σε τομές και κάτοψη τα κτίρια και η περιοχή κατασκευής τους, τοπογραφικό σχεδιάγραμμα και διάγραμμα με τα όρια των μεταλλευτικών παραχωρήσεων, καθώς και υπομνήματα της ίδιας Διεύθυνσης, όπου τεκμηριώνεται η ανάγκη για την καθ' ύψος παρέκκλιση λόγω του ύψους συγκεκριμένων μηχανημάτων αναγκαίων για την επεξεργασία των μεταλλευμάτων, τα οποία μνημονεύονται με ακριβή υπολογισμό του ύψους

τους. Επίσης υπέβαλε την απόφαση περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων της επίμαχης μεταλλευτικής εκμετάλλευσης, με την οποία εγκρίνεται η χωροθέτηση και οι περιβαλλοντικοί όροι και του επίμαχου εργοστασίου εμπλουτισμού, συμπεριλαμβανομένης και της οδού προσβάσεως, κατόπιν εξετάσεως εναλλακτικών θέσεων, όπου συνεκτιμήθηκε ότι η χωροθέτησή του σε κεντροβαρική θέση σε σχέση με τις προτεινόμενες εγκαταστάσεις απόθεσης και εξόρυξης θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της μεταφοράς των προϊόντων και αποβλήτων και τη μικρότερη δυνατή όχληση των οικοσυστημάτων (βλ. ΣτΕ 1492/2013). Ενόψει των ανωτέρω, εφ' όσον η αιτούσα προσκόμισε τα κατά νόμο στοιχεία για τη χορήγηση παρέκκλισης ως προς το ύψος των εγκαταστάσεων του εργοστασίου εμπλουτισμού, από τα οποία καταδεικνύεται η ανάγκη χορήγησης της συγκεκριμένης παρέκκλισης, η απόρριψη του αιτήματός της με την αιτιολογία ότι η έκταση δεν πληροί τις προϋποθέσεις ελαχίστου προσώπου 25 μ. σε κοινόχρηστο δρόμο και δομήσεως σε γήπεδο συνεχές και ενιαίο λόγω της υπάρξεως εντός αυτής τμημάτων ιδιοκτησίας τρίτων, ως προς τα οποία, άλλωστε, η αιτούσα ισχυρίζεται, με το από 28.5.2014 υπόμνημά της, ότι ένα εξ αυτών έχει ήδη περιέλθει στην ιδιοκτησία της με το υπ' αριθμ. 2595/11-1-2013 οριστικό συμβόλαιο πώλησης, ενώ για άλλο έχει υπογραφεί ιδιωτικό συμβόλαιο μεταξύ των ιδιοκτητών και της αιτούσας εταιρίας, δεν είναι νόμιμη. Και τούτο διότι, σύμφωνα με όσα έχουν ανωτέρω εκτεθεί, για την ανέγερση βιομηχανικών μονάδων και λοιπών υποστηρικτικών της μεταλλευτικής εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων, τα οποία χωροθετούνται εντός των μεταλλευτικών παραχωρήσεων, όπως εν προκειμένω η μονάδα εμπλουτισμού των μεταλλευμάτων, δεν ισχύουν ούτε η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 12 του ΝΟΚ περί συνεχούς και ενιαίου γηπέδου, εκτός αν τα εδαφικά τμήματα ιδιοκτησίας τρίτων επηρεάζουν την δόμηση των κτιρίων, ούτε η διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 α του π.δ/τος της 24/31-5-1985 περί ελαχίστου προσώπου του γηπέδου επί κοινοχρήστου δρόμου, αλλά αποκλειστικά η ειδική διάταξη του άρθρου 161 παρ. 2 του Μεταλλευτικού Κώδικα (βλ. ΣτΕ 698/1938). Η διάταξη δε αυτή ούτε καταργήθηκε ούτε αντικαταστάθηκε από το άρθρο 64 παρ. 2 του ν. 3982/2011, το οποίο κατήργησε τις παρεκκλίσεις μόνο για αυτοτελείς βιομηχανικές εγκαταστάσεις που κατασκευάζονται εκτός μεταλλευτικών παραχωρήσεων και, ως εκ τούτου, δεν διέπονται από τις ειδικές διατάξεις του Μεταλλευτικού Κώδικα. Συνεπώς, με μη νόμιμη αιτιολογία απερρίφθη, με την προσβαλλόμενη πράξη το αίτημα περί χορηγήσεως παρεκκλίσεως καθ' ύψος για τις κτιριακές εγκαταστάσεις της επίμαχης μονάδας εμπλουτισμού και πρέπει η πράξη αυτή να ακυρωθεί, κατ' αποδοχή του σχετικού λόγου ακυρώσεως βασίμως προβαλλομένου, και η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα.

9. Επειδή, συνεπώς, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή.